

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2016-02-04
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
19161-15

SÖKANDE

DF Kompetens AB, 556386-8255
Kungsbro Strand 29
112 26 Stockholm

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016 -02- 0 5	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 654602

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför en upphandling av ramavtal avseende IT-utbildning för stat, kommun och landsting (dnr 96-119-2014). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Av ett tilldelningsbeslut den 28 augusti 2015 framgår att Kammarkollegiet har beslutat att anta anbud från andra anbudsgivare än DF Kompetens AB (DF Kompetens eller bolaget).

DF Kompetens ansöker om överprövning av upphandlingen.

DF Kompetens yrkar i första hand rättelse på så sätt att bolaget ska få möjlighet att rätta en uppenbar felskrivning i sitt anbud avseende kvalificeringskrav i punkterna 3.2.5.1 och 4.1.1.3 och att göra en rättelse i ett tolkningsfel beträffande kvalificeringskrav i punkt 4.1.4.1. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin ansökan anför DF Kompetens i huvudsak följande.

Genom en uppenbar felskrivning har en av underleverantörerna fallit bort i sammanställningen av underleverantörer samt i bilagan för redovisade leverantörer. Redovisade kontakter till kunder finns med i upphandlingen som kan verifiera att bolaget genomfört den kundanpassade utbildningen. Dessa kunder har inte kontaktats för att rätta till den uppenbara felskrivningen. Inte heller har DF Kompetens kontaktats för att ges möjlighet att rätta felskrivningen. Det finns ingen logik i att DF Kompetens skulle referera till en samarbetspartner och ge referenser till kunder som bolaget genomfört den kundanpassade utbildningen med i upphandlingen om det inte redan finns ett samarbetsavtal. Underleverantören PÅ AB är ett företag som bolaget arbetat med sedan starten av pm3-modellen. Dataföreningen bidrog till att grundaren av PÅ AB i sitt samarbete med Linköpings universitet kunde forska och doktorera inom

förvaltningsstyrning. Ända sedan dess är DF Kompetens ensam leverantör av öppna utbildningar inom pm3-modellen.

Dataföreningen är till 100 procent ägare till DF Kompetens och är därmed inte en underleverantör utan enbart lärare till utbildningen. DF Kompetens tolkning är inte att moderbolaget, Dataföreningen i Sverige, ska listas som en underleverantör. I DF Kompetens tolkning har bolaget utgått från den definition som är framtagen till upphandlingen enligt punkten 5.2.1 i huvuddokumentet. För det fall Kammarkollegiet fortfarande anser att Dataföreningen är en underleverantör till DF Kompetens bifogas en bilaga på detta. Samtliga krav uppfylls i upphandlingen och det är inte rätt att utesluta DF Kompetens på grund av ett tolkningsfel eftersom självstudieutbildningen ECDL Datakörkortet erbjuds. Genom att uteslutas som leverantör på grund av en uppenbar felskrivning kommer DF Kompetens att skadas med ett väsentligt inkomstbortfall årligen.

Kammarkollegiet bestrider bifall till DF Kompetens yrkanden om att upphandlingen ska rättas eller göras om och anför i huvudsak följande. Det är ostridigt att DF Kompetens har redovisat att kundanpassad utbildning 2 har genomförts av PÅ AB och som inte har redovisats som underleverantör. DF Kompetens kundanpassade utbildning 2 har således inte utförts av bolaget eller någon av de åberopade underleverantörer, varför kvalificeringskravet i punkten 3.2.5.1 inte är uppfyllt. DF Kompetens anbud har rätteligen förkastats på denna grund. DF Kompetens har redovisat att PÅ AB erbjuder utbildning 3. PÅ AB har inte, såsom Kammarkollegiet anført, redovisats som underleverantör i anbudet, varför DF Kompetens inte heller uppfyllt det obligatoriska kravet i punkten 4.1.1.3. DF Kompetens anbud har rätteligen förkastats även på denna grund.

Möjligheten att tillåta förtydliganden och kompletteringar av anbuden är mycket begränsad. En upphandlande myndighet får enligt 9 kap. 8 § LOU

tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning och får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Att uppgifter utelämnas i anbudet kan inte anses utgöra en uppenbar felskrivning och en komplettering av det slag DF Kompetens föreslår skulle strida mot likabehandlings- och transparensprincipen i 1 kap. 9§ LOU. Bestämmelsen är dessutom fakultativ och en rättelse, förtydligande eller komplettering får endast göras på initiativ av den upphandlande myndigheten.

DF Kompetens har redovisat att Dataföreningen erbjuder färdigpaketerad självstudieutbildning. Dataföreningen är en annan juridisk person och har inte redovisats som underleverantör, varför DF Kompetens inte uppfyller det obligatoriska kravet i punkten 4.1.4.1. Uppgifterna om ägarförhållandena mellan DF Kompetens och Dataföreningen som framkommit i ansökan om överprövning är för Kammarkollegiet helt nya och framgår inte av anbudet. Om det föreligger på det sätt som DF Kompetens gör gällande borde bolaget ha angett att det var anbudsgivaren själv som uppfyllde kravet. DF Kompetens anbud har rätteligen förkastats även på denna grund.

DF Kompetens har inte konkretiserat på vilket sätt de av bolaget påstådda felen har påverkat det konkurrensuppsökande skedet. Rättelse är den normala ingripandeåtgärden om felet går att rätta i en pågående upphandling. Kammarkollegiet har inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU och skäl för ingripande saknas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens

(öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att han har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot bestämmelserna i LOU.

Förvaltningsrättens bedömning

I 9 kap. 8 § LOU anges att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. DF Kompetens har anfört att det genom en uppenbar felskrivning har inträffat att en av underleverantörerna fallit bort i sammanställningen av underleverantörer samt i bilagan för redovisade leverantörer. DF Kompetens anser att bolaget borde ha fått tillåtelse att rätta detta. Kammarkollegiet har anfört att en sådan rättelse är att anse som en möjlighet för den upphandlande myndigheten, inte en skyldighet.

I punkten 2.1 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren i anbudet ska visa att de uppställda förutsättningarna och kraven i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Ska-krav är obligatoriska krav som måste uppfyllas. Uppfylls inte samtliga obligatoriska krav kommer anbudet inte att utvärderas.

I punkten 3.2.7.1 i förfrågningsunderlaget anges att bilagan "Underleverantörer" ska fyllas i för varje underleverantör och vara undertecknad av behörig företrädare för anbudsgivare och underleverantör. Vidare framgår att i de fall underleverantör ingår i anbudet ska anbudsgivaren även bifoga en sammanställning över samtliga underleverantörer. Att bilagorna "Underleverantörer" respektive

”Sammanställning av underleverantörer” ska bifogas korrekt ifyllda och undertecknade av behöriga företrädare utgör således så kallade ska-krav. DF Kompetens har inte redovisat PÅ AB som underleverantör i de aktuella bilagorna. Således är inte ska-kraven i punkterna 3.2.5.1 och 4.1.1.3 uppfyllda. DF Kompetens invändning att det rör sig om en felskrivning och att bolaget borde ha fått tillåtelse att rätta denna kan enligt förvaltningsättens mening inte godtas. LOU ställer inte heller något krav på den upphandlande myndigheten att inhämta förtydliganden och kompletteringar, utan i lagen ges myndigheten en sådan möjlighet om det kan ske utan risk för särbehandling och konkurrensbegränsning. Det åligger således anbudsgivaren att lämna in ett korrekt anbud som överensstämmer med de förutsättningar som uppställs i förfrågningsunderlaget. Det anges även i förfrågningsunderlaget att det är anbudsgivaren som ska visa att de uppställda förutsättningarna och kraven i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Grund för ingripande med stöd av LOU saknas således i denna del.

Vidare framgår i punkten 4.1.4.1 i förfrågningsunderlaget bl.a. att ”om kravet är uppfyllt, verifiera detta genom att namnge och beskriv en självstudieutbildnings omfattning samt om anbudsgivaren eller anbudsgivarens underleverantör erbjuder denna utbildning”. DF Kompetens har i sitt anbud angett att kravet är uppfyllt och att Dataföreningen erbjuder aktuell utbildning. Att Dataföreningen är till 100 procent ägare av DF Kompetens framgår inte i bolagets anbud. Dataföreningen är inte heller redovisad som underleverantör i bilagorna till anbudet. Utifrån angivna omständigheter har Kammarkollegiet haft fog för sin bedömning att DF Kompetens inte uppfyller kravet på färdigpaketerad självstudieutbildning enligt punkten 4.1.4.1 i förfrågningsunderlaget. Vad DF Kompetens i övrigt har anfört medför ingen annan bedömning. Grund för ingripande med stöd av LOU finns därmed inte heller i denna del.

Förvaltningsrätten finner vid en sammantagen bedömning att DF Kompetens inte har visat att Kammarkollegiet vid upphandlingen brutit mot bestämmelserna i LOU eller tillämpliga grundläggande principer. Det saknas därmed skäl att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A LOU).

Göran Wickström
Rådman

Anna Brantberger har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.